

కొ స మె రు పు

“ట్రీంగ్ ... ట్రీంగ్ ... ట్రీంగ్ ...”

యశోద ముఖం చిట్లించింది. రాత్రి తొమ్మిదయ్యింది. అప్పటిదాకా యశోద తమ్ముడు బుజ్జి మారాం చేసిచేసి అప్పుడే పడుకున్నాడు. బుజ్జికి అయిదేళ్ళు వచ్చాయి. సన్నగా నారవరపలా వుంటాడు వాడు. యశోదతల్లి తండ్రి సినిమాకు వేళ్ళారు. చలిగా వుందని బుజ్జిని, యశూని ఇంట్లో అట్టే పెట్టారు. యశోద బుద్ధిగా ఊరుకుందికాని బుజ్జీమటుకు రాగా లాపన మొదలెట్టాడు. వాడిని సముదాయించి కథలూ, కబుర్లూ చెప్పి పడుకోబెట్టింది యశోద. ఇంక మర్నాటిపాఠాలు చదువుకోవాలి. సంగీతంసాదకంచేసుకోవాలి. ఇప్పుడుమళ్ళీ ఈ ఘోనుపట్టుక కూర్చుంటే, ఇంక కబుర్లకి అంతుండదు. అంచేత ఘోను మోగుతున్నా వినిపించుకోకుండా వీణ తీసి ఇవతల పెట్టుకుంది. సంగీతం పుస్తంకూడా తెరిచి పెట్టుకుంది. చేతి వ్రేళ్ళకి కాస్త వాస్తలెక పూసుకొని ఒకసారి తీగలన్ని ట్రీంగ్ ట్రీంగ్ మని మీటి శృతి సరిచూసుకొని వాయింతుకొందుకు ఉపక్రమించింది యశోద. కాని ఘోక మటుకు ట్రీంగ్ ట్రీంగ్ మంటూ మోగుతూనే వుంది. యశోదకి విసుగేసింది. “ఈ ఘోను ఎందుకుందిరా భగవంతుడా! అనుకుంది యశోద. వాళ్ళింట్లో ఘోను కొత్తగా పెట్టారు.

యశోదావాళ్ళు భాగ్యవంతులు కారు. యశోద తండ్రి ఏదో కంపెనీకి ఏజంట్లుగా వుంటున్నాడు. నెలకి ఇరవయి రోజులు టూర్ లోనే వుంటాడు. యశోదకి పదహారేళ్ళు నిండాయి. స్కూల్ ఫయినల్ ప్యాసయి, సెకండరీ గేడ్ ట్రయినింగ్ అవుతోంది. వీణ నేర్చుకుంటోంది. మల్లీ సాయంత్రం స్కూలు వదలగానే కుట్టు నేర్చుకుందుకు కుట్టునేర్పే మిషన్ ట్రయినింగ్ స్కూలుకు వెళ్తుంది.

ఆపాఠాలు నేర్చుకుని ఇంటికి వచ్చేసరికి సంగీతం టీచర్ వస్తుంది. అదికూడా నేర్చుకున్నాక డాబామీద ఇటూఅటూ తిరుగుతూ, బుజ్జితో కాలక్షేపం చేస్తుంది. రాత్రిళ్ళు - పదీ, పదకొండు గంటలదాకా నిశబ్ద నిశీధిలోని నీలాకాశంమీది తారకలని చూస్తూ, వీణ సాధకం చేసుకుంటుంది, ఈ ఘోను వచ్చాక ప్రక్క వీధి లోని జడ్జిగా రమ్మాయి వసుధ ఊసు పోనప్పడల్లా ఘోనులో పిలిచి బాతాఖానీ వేస్తుంటుంది. వసుధ కాలేజీలో పి. యు. సి. చదువుతోంది. చాలా అందమైనది. చలాకీగలది. యశోదకూడా పి యు. సి. చదవాలని ఊబలాటపడింది కాని, తండ్రి, తల్లి ట్రయినింగ్ లో చేర్చించారు. యశోదా వాళ్ళుండేది మూడు అంతస్తులున్న భవనంలో, రెండో అంతస్తులో మొదటివాటాలో వుంటున్నారు. ఈమధ్య కొత్తగా ఏ అంతస్తుకి ఆ అంతస్తులోనే వేరేవేరే ఘోను పెట్టారు. వీళ్ళ అంతస్తు ఘోను యశోదవాళ్ళ డాబామీది ముందరగదిలో వుంది. ఇంక వసుధ తీరుబాటుగా వున్నప్పడల్లా ఘోనుముందుకూర్చునీ బాతాఖానీవేసేది. అందు

కని యశోదకి విసుగుపుట్టింది. ఆ విసుగుతోనే ఘోను రిశీవ్ పుచ్చుకుని,

‘హాల్లో! వసూ!’ అంది.

‘మీరు యశోదేనా!’ మంద్రస్వరంలో పుదుష కంఠం పలికింది. ఉలిక్కిపడింది యశోద, తన పదహారేళ్ళ జీవితంలో తండ్రి బుజ్జీతప్ప, మరో మగవాళ్ళ స్నేహం ఆమెకు తెలీదు అంచేత తొట్రుపాటుతో.

‘అవును. యశోదనే మరి మీరు?’ అంది. అవతలి కంఠము మృదువుగా నవ్వింది.

‘నేనా! నా పేరా?’

సంభాషణలోని ట్విస్ట్ ముగ్ధురాలైంది యశోద.

‘మీ పేరూ మీరుకూడా?’

‘నేను రచయితను. పేరు అంబి రాజ్.’

యశోదకి తనువంతా కంపించింది. అంబిరాజ్ పేరు చాలా ప్రతికల్లో చూసింది. ఆతని నవల్లు వెలువడ్డవన్నీ ఎలానో అలా సంపాదించి చదివేది. వసుధ, అతని ‘ఆటో’ కూడా సంపాదించింది. అది గొప్పగా ఎన్నోసార్లు చదువుకుని మురిసిపోతూంటుంది వసుధ,

‘మీరా!’ ఆమెగొంతు అద్భుత స్వప్నంలో మునిగి పోయిందని ఆతనికి తెలిసింది. తనలో తను నవ్వుకున్నాడు.

‘నన్నిదివరకే తెలుసునా ఏమిటి?’ ఆశ్చర్యపోతున్నట్లు అడిగాడు. యశోద ఉత్సాహంగా,

‘తెలుసునా అని అడుగుతారేమిటి? మీ పేరు వినని వారూ. సారీ చదవనివారు మన ఆంధ్రాలోనే లేరుగా!’ అంది.

‘ఆంధ్రాలోనే అనుకుంటున్నారా ఏమిటి?’ విస్మయంగా అన్నాడు.

‘కాక?’

‘నా నవల్లు హిందీ లోకీ, కన్నడంలోకీ, మరాఠీ లోకీ, తమిళంలోకీ, ట్రాన్స్లేటు చేశారు.’

‘అయితే అటు ఉత్తరాదివారికి, ఇటు దక్షిణాదివారికి కూడా మీరు పరిచితులేనన్నమాట!’

‘అంతేకాదు. మా ఫ్రెంచ్ మిత్రుడు ఒకడు. ఫ్రెంచి భాషలోకి కూడా అనువాదపు హక్కు ఇమ్మని కోరాడు.’

‘ఇచ్చారా!’

‘అదే ఆలోచిస్తున్నాను. ఇవ్వనా వద్దా అని.’

‘ఇంకా ఆలోచిస్తారు దేనికని తప్పక వెంటనే ఇచ్చేయండి. మీ పేరు ప్రాన్స్ దేశమంతా మార్కోగిపోతుంది.’

‘ఇద్దామనే వుందికాని, బొత్తుగా డబ్బు తక్కువ, అని ఆలోచనగావుంది.’

‘వెధవడబ్బు పోనిద్దురూ! అయినా ఎంతేమిటి?’

‘మన రూపాయిల్లో పేజీకి ఆరురూపాయలు అయ్యేట్లు
ఇస్తామన్నారు.’

‘మొత్తం ఎన్ని పేజీలు?’

‘200 పేజీలు అవుతుందిలే?’

‘అబ్బ!’ దిగ్భ్రమ చెందింది యశోద, రెండువందల
పేజీలకి ఆరురూపాయల చొప్పున పన్నెండు వందల రూపా
యలు వొస్తయ్! ఏం చక్కగా! ఆ రూపాయలు తనకేవల
నెక్లెక్ కొనుక్కున్నా, గాజులు చేయించుకున్నా, తను వ్రాస్తే
తనకే వచ్చును. ఆ రూపాలేవో! తనెందుకు వ్రాయకూడదు.
వ్రాయలేదా!

‘ఏమిటి ఆలోచిస్తున్నావ్?’

మీ నవలకి పన్నెండువందల రూపాయిలు వస్తోంటే
ఇంకా తక్కువ అని గునుస్తున్నారేమిటా అని.’

‘తక్కువ కాదా! మననాళ్ళు పేజీకి పదీ పన్నెండు
ఇస్తారు నా నవలకి.’ గర్వంగా అన్నాడు.

యశోదకి కళ్ళు మూతలు పడ్తున్నాయి. రెండుసార్లు
ఆవలింతలోచ్చాయి. క్రింద తండ్రి గొంతు విన్నడింది. రిక్షా
దిగారల్లే వుంది. డబ్బులు దగ్గర రిక్షావాడు గోలచేస్తున్నాడు.
‘ముందు ఆరణాలకే బేరమాడా’నని తండ్రి. ‘అర్ధరూపాయి అని
సాప్పాను గదండీ బాబులూ!’ అని రిక్షావాడూ వాదం వేసు
కున్నారు. ‘ఎంతో అంత ఇచ్చి పారెయ్యండి!’ అని మధ్య
మధ్య తల్లి అంటూంది. తండ్రి విన్పించుకోటంలేదు.

‘ఇంక వుంటాను. మా నాన్నా రొచ్చారు.’ అంది
యశోద.

‘ఏం వస్తే’ పోనులో మాట్లాడినంత మాత్రాన
తప్పా! మన తెలుగువాళ్ళు ఆడపిల్లల్ని వుత్త భయస్థులుగా
పెంచుతున్నారు.’ అన్నాడు. అంబిరాజన్.

‘భయంకాదు. నా కేమి భయం లేదు. రేపొద్దుటి
పాఠాలు చదువుకోవాలి హాస్కు పెట్టుక కూర్చుంటే ఎల్లా!’
అంది.

‘పాఠాలు! ఏం పాఠాలు?’

‘రేపటి పాఠాలు! నేను ట్రయినింగ్ అవుతున్నాను.’

‘పంతులమ్మ వన్నమాట!’

‘అదే!’

యశోద తల్లి తండ్రి పైకి వొచ్చేశారు. యశోద
చప్పున రిసీవరు పెట్టేసి, చప్పుడు కాకుండా తన చాపమీద
పక్క పరుచుకుని పడుకొని కళ్ళు మూసుకుంది. యశోద తల్లి
డాబామీదకి వెళ్లింది. చాపమీద వీణ, పుస్తకం అల్లాగే
వున్నాయి. యశోద తల్లికి కోపం వొచ్చింది.

‘యశూ! వీణని అల్లా మంచుకి వదిలేసి వచ్చావేం!
తీయటానికి బద్ధకం వేసిందా! అంత కళ్ళుమీదకి నిద్రముంచుక
వచ్చేదాకా సాధకం చేయకపోతే ఏం?’ అంటూ లేపింది.

యశోదకి తన తప్పు తెలిసి వచ్చింది. కళ్లు నులుము కొంటూ
 నిద్రనుంచి లేచిన దానిలా నటించి, వీణ, పుస్తకం తెచ్చి
 పెట్టెలో పెట్టుకుంది. మళ్ళీ వచ్చి పడుకుంది పడుకున్నదే
 కాని, నిద్రపట్టలేదు. యశోదకి. బలే చితంగావుంది. అంబి
 రాజు తనకి తనుగా ఘోనులో పిలిచి మాట్లాడాడు. అతని
 పేరు యశోదకి తెలియటంలో ఆశ్చర్యంలేదు. కాని యశోద
 పేరు అతని కెల్లా తెలిసింది? అసలు ఘోనులో దేనికనిపించినట్లు!
 ఆసంగ తేదో తేలుకుండా నేపోక పెట్టేసింది. యశోదనాల్కికొరు
 క్కుంది. ఎందుకుపిలిచాడోకనుక్కోనందుకు! ఏదోఎన్నాళ్ళనించో
 తెలుసున్నట్లుగా అతను మాట్లాడటం, తను అంతకన్నా
 స్నేహితంగా కలుపు గోరుతనంగా తనుమాట్లాడటం యశోదకి
 ఎంతో వింతగా తోచింది. అతను ఎక్కడించి ఘోనుచేసినట్లు
 అదీ వింతగానే వుంది. రేపు తెలిఫోకై రెక్కరీ చూస్తే సరి!
 అదీ తెలివిగానే తోచింది యశోదకి. అంతలోనే తను
 మర్నాటి పాఠాలు చదవకపోవటం, సంగీతం కూడా సాధకం
 చేసుకోకపోవటం గుర్తుకు వచ్చింది. ఇంక తెల్లవారుఝామునే
 లేచి కాస్తేపు చదువుకోవాలి కాస్తేపు పాడుకోవాలి రోజూ,
 వసుధని విసుక్కునేది. ఇవ్వాళ ఇతను అడ్డం వొచ్చాడు.
 ఎవరయితేనేం? అయినా ఇతని మీద యశోదకి విసుగు
 రాలేదు. 'వసుధ' అతను దాని, అటోగ్రాపు పుస్తకంలో
 వ్రాసిన రెండువాక్యాలు చదువుకుని మురిసిపోయేది. తను?
 తనలో రెండుగంటలసేపు మాట్లాడేడు. ఇది వసుధతో చెప్పే?
 వసుధకి బలే ఈర్ష్య కలుగుతుంది. ఇది ఒకళ్ళతో చెప్పే అద్భు

షునూ ! తన హృదయంలో తనే పదిలపర్చుకుని, తలుచుకుని
 తలుచుకుని మురిసిపోవాల్సిన మురిపెం కదా ! వసుధతో
 చెప్పకూడదు. అనుకుని నిశ్చయించుకొంది. అయినా ఆమె
 తెల్లవార్లు నిద్రపోలేదు. తెల్లవారకట్ల యశోద తండ్రి ఏదో
 పూరు వెళ్ళాడు. ఆ హడావిడికి, యశోదకి చప్పున మెళుకువ
 వచ్చేసింది. అన్ని పనులూ అలవాటుచొప్పున చేసుకుంటున్నా
 ఆమె మనసు అంబిరాజన్ మృదుకంఠాన్నే స్మరించుతోంది.
 తొమ్మిది గంటలకల్లా భోజనంచేసి మధ్యాహ్నానికి టిఫిన్
 కారియిర్ లో పెట్టుకుని తల్లితో చెప్పి క్రిందకు దిగింది. మేడ
 ముందరి ఖాళీస్థలంలో పూలమొక్కలూ అవీ వున్నాయి.
 పెద్ద పెద్ద చెట్లుండడంనుంచి ఆస్థలం అంతటా ఎండుటాకులు రాలి
 వుంటాయి. క్రింది వాటాలలో వున్నవాళ్లు అప్పుడప్పుడు
 ఆ ఆకులు పోగుచేసి అంటించి వాటిమీద నీళ్ళు కాచుకుంటూ
 వుంటారు. ఆ కాలిన మసి అంతా ఎగురుతూ వుంటుంది. అంచేత
 పూలు పూస్తోన్న మొక్కలున్నా వాట్లకి సరయిన బ్రాగౌండ్
 లేక, ఎండు టాకులూ, కాలిన మసీ ఎగురుతూ, దిక్కు
 లేని దివాణంలా వుంటుంది ఆస్థలం వీధిగేట్లో నల్లగా పొడుగ్గా
 సన్నగా వున్న ఒక వ్యక్తి నించినాడు. షేర్వాణి సుర్వా
 వేసుకున్నాడు. చేతుల్లో ఏదో లావాటి ఫైలువుంది. యశోద
 అతన్ని తప్పించుక వెళ్ళాలి. చిన్నగా దగ్గింది. అతను వెనక్కు
 తిరిగి చూశాడు. యశోద అతను ఎవరికి చుట్టనూ, అని ఆలో
 చించింది. యశోదకి, తమ మేడలో వున్నవాళ్ళందరినీ తెలు
 సును. ఇతను చూడబోతే ఉత్తరాది మనిషిలై కనుపించు

తున్నాడు. తమ మేకలో వున్నవాళ్ళంతా దక్షిణాది వాళ్ళే. ఇలా యశోద ఆలోచిస్తూండే క్షణంలోనే అతను నవ్వాడు పరిచయంగా.

'నువ్వేనా యశోదవి!' అని అడిగాడు. ఒక్కక్షణం యశోద నిర్ఘాంతపోయింది. రాత్రినించీ తనపట్ల ఏదోఅద్భుతం జరుగుతోనేవుంది.

'నేను నేను అవును మీకెల్లా తెలుసు?' అంది.

'నా పేరు దేవరాజు, వసుధ చెప్పింది నీ గురించి, నేను మొదటి అంతస్తులో మొదటి వాటాలో దిగాను. నిన్ననే!'

'అల్లాగా! నాకు తెలియదు. వసుధ మీకుబంధువా?' అంది.

'కాదు స్నేహితురాలు. నువ్వుకూడా చాలా స్నేహితురాలు ఉంటావని చెప్పింది.' అన్నాడు దేవరాజు.

యశోద ఒక్కక్షణం అతనికేసి చూసింది. నల్లటి మొహంలో మాట్లాడినప్పుడల్లా తెల్లగా శంఖుపూసల్లా వున్న పళ్ళు మెరుస్తుంటాయి. అణగకుండా గాలికెగిరే జుట్టూ కళ్ళల్లో విచిత్రమయిన కాంతి మనిషిని మామూలు తనానికి కాస్త ఎడంగా నిలబెట్టాయి.

'వొస్తాను. పైమయిపోతూంది' అంది యశోద.

‘ఔమయిపోతూందని నీకెల్లా తెలుసు? నీకువాచీలేదే?’
అన్నాడు దేవరాజు.

‘అలవాటు కద!’ బయటకు నడిచింది. దేవరాజు
కొంత మారందాకా ఆమెతో కలసి నడిచి ఒక సదుమొగలో
చీలిపోయేడు. వసుధ ఆంతర్యం ఏమిటో యశోదకి అంతువట్ట
లేదు ఎంతగా కాలేజీలో చదువుతూన్నా ఎంతగా గొప్పింటి
పిల్లది అయినా ఈ అవ్యక్త స్నేహాలు ఆమె నెందుకు
ఆనంద పరుస్తాయో యశోదకి తెలియదు. ఆమె అయితే
ఎల్లాంటి వారితో స్నేహాలుచేసినా ఫలవాలేదు. కాని ఆ
స్నేహాల వలన, తన్నికూడా ఇరికించటం దేనికి? ‘నై వా
శ్రితేషు మహతాం గుణ దోష చింతా’ అన్నట్లు వసుధ తల్లి
దండ్రులు వసుధ ఏంచేసినా సమర్థిస్తారు. వసుధమీద వాళ్ళ
వాళ్ళకున్న నమ్మకము తనమీద తన తల్లిదండ్రులకి లేదు.
తల్లి దండ్రులకి పిల్లలమీద వుండే, అందులో ఆడపిల్లలమీద
వుండే అప నమ్మకమే పిల్లలని ఎస్కే-పిస్టుల కిందా, సినిక్ ల
కిందా తయారుచేస్తుంది అనుకుంది. యశోద సాయంకాలం
అలిసిపోయి ఇంటికి రాగానే గేట్లోనే తారట్లాడుతూ కనపడ్డాడు
దేవరాజు. ఫార్మల్ గా ‘గుడ్ ఈవెనింగ్’ అంది. ‘నీ కోసమే
నించున్నాను’ అన్నాడు.

‘నాకోసమా! ఎందుకు?’ విస్మయంగా అడిగింది.

‘నేను వసుధ, దగ్గరకు పోతున్నాను. ఏమన్నా చెప్పా
ల్కుందా అని అడుగుతున్నాను.’ అన్నాడు.

యశోద తేలిగ్గా నవ్వింది.

‘వసూ ఏమన్నా చెప్పదలచుకుంటే ఫోనులో చెప్పుంది లెండి’ అని పైకిపోయింది. యశోద, దేవరాజు తనలో తను నవ్వుకుంటూ బయటకు నడిచాడు.

యశోద పాఠాలన్నీ చదువుకుంది. స్నానంచేసి భోజనం చేసింది. బుజ్జితో డా బామీద అంతా పరుగెట్టుతూ ఆడుకుంది. తల్లి పనులు పూర్తిచేసుక వచ్చాక బుజ్జిని తల్లికి అప్పగించి తను వీణ, పాటలపుస్తకం తీసుకుని వరండాలోకి వచ్చింది. ఫోను ట్రీంక్ ట్రీంక్ మంటూ మ్రోగింది. ఒక్కసారి యశోద వళ్ళు ఝల్లుమంది. ఆ ఫోనులో పిలిచేది. అంబిరాజన్ అయి వుంటాడని ఆమె నిశ్చితం, వీణని చాపమీద పెట్టేసి ఫోను దగ్గరకు వెళ్ళింది.

‘హల్లో యశూ!’ వసుధ పిలిచింది. యశోదకి ఎక్కడ లేనివిసుగూ వొచ్చింది.

‘ఏమే!’ అంది.

‘దేవరాజు అని నా స్నేహితులొకరు మీ ఇంటి క్రిందకు వచ్చారు. నిన్ను చూశానని కూడా చెప్పారు.’

‘అవునవును.’ అంది యశోద.

‘ఆయన కథలు వ్రాస్తారు.’

‘అల్లానా!’ దేవరాజుమీద గౌరవం వచ్చింది యశోకి కాని, అతని పేరు ఎప్పుడూ చదువలేదు.

‘ఎందులో వాస్తారు!’ అంది.

‘హిందీలో వ్రాస్తారు. కవిత్వం, కథలూ కూడా!’

‘హిందీలోనా!’ చప్పబడింది యశోద ఉత్సాహం అంతా.

‘ఏం! హిందీ నీకు నచ్చదు కాబోలే?’ అంది వసుధ యశోద పకాపకా నవ్వింది.

‘ఎందుకా నవ్వు?’ అడిగింది వసుధ

‘నవ్వుక ఏం చేయనే? ఆయన నా నిమిత్తమే వ్రాస్తానట్లు, హిందీ నాకు నచ్చదా అని నీరసపడ్డావు మరి!’

అదికాదే యశూ! నాకు, నీకు హిందీ అంటే అట్టే ఇంట్రస్ట్ లేదని తెలుసుండీ, ఆయనతో నీకు కథలన్నా కవిత్వమన్నా ఇష్టమనీ నీతోకూడా స్నేహం చేసుకొమ్మనీ చెప్పాను.’

‘పోస్ట్! ఇప్పుడేం మించిపోయింది!’

‘మించలేదు కాని, ఆయన నీతో మాట్లాడా లనుకున్నప్పుడల్లా మాట్లాడుతోండు!’

‘అల్లాగేలే’

‘అల్లాగే అని తేలిగా అంటం కాదు. వాదాకరో? వసుధ ధోరణికి యశోదకి నవ్వువచ్చింది.

‘వాదా కరూంగీ!’ అంది.

'నువ్వు' ఇప్పుడు ఏం చెప్పుకుంటున్నావు!' అంది.
వసుధకి, యశోదకి సంగీతం సాధకం చేసుకునే సమయమదని
తెలుసును

'అరభివర్ణం... ఏం?' అంది.

'పాఠం వొచ్చిందా?'

'ముక్తాయిస్వరం రావాలి. ఇప్పుడు ప్రాక్టీస్ చేద్దామని
వీణ నివతల పెట్టాను నువ్వు పట్టుకున్నావు.'

'ఇంకా ముక్తాయి స్వరంలోనే వున్నావా! నాతో
నాలుగు రోజులక్రితమే చెప్పుకున్నానన్నావు.'

'ఏదీ, సాధకం చేయటంలేందే ఎల్లా వస్తుందే?'
అంది.

'నా మూలాన్నేనా! నిన్న అంతా నిన్ను పలకరించనే
లేదుకదే! నిన్న సినిమాకు పోయాను. వచ్చేసరికి ఆలస్యం
అయ్యింది వస్తూనే నిద్రకు లోబడ్డాను.'

'నువ్వు కాకపోతే మరోరు? చంఘీజ్ ఖాన్, లేమర్లెస్
ఎవరైతేనేం?' నాలిక్కరుచుకుంది అన్నాక యశోద.

'ఒక్కొక్కరు కాలాంతపలు? అయితే నేను చంఘీజ్
ఖాన్ ని అనుకుంటాను. మరి తామర్లెస్ ఎవరో నేనువినొచ్చా!'
పరిహాసంగా అంది వసుధ. యశోద మాటాడలేదు.

'దాచుకో! అత పరమరహస్యం కాబోలు.'

'రహస్యం కాదుకానీ...'

'ఆ కానీతోనే తెలుస్తుంది లేవే! చెప్పద్దుకాని, ఆ వీరుడు మానవుడేనా!!' "ఛ ఛ! ఏమిటా మాటలు వసూ! నీ చిలిపితనం మితిమీరిపోతుంది."

"మతిమారి తే మితిమీరినట్లు తోస్తుందిలేవే, ఏదయినా పరిమితంగా చూట్టం అలవాటు చేసుకోవాలి. లేకపోతే మతిస్థిమితం తప్పొచ్చు! జాగరూక్ రహో!"

'పహలే తుం చుప్చాప్ రహో?' అంది యశోద. టైం పగకొండున్నర అయింది. వసుధకి నిద్ర వచ్చేస్తోంది.

"ఇంక పోతాను నిద్రవస్తోంది, అన్నట్లు దేవరాజు ఇక్కడే కూర్చుని వ్రాసుకుంటున్నాడు. పిలవనా? ఏమన్నా మాట్లాడతావా!"

"మేనూ మాట్లాడుకోవాల్సి వస్తే యంత్రసాహాయ్యం అక్కర్లేదు లేవే! సముఖంలోనే రాయబారాలు ఎందుకు!" అంది.

"అయితే పోయి పడుకుంటాను. నువ్వు నీ వీణానాదం తో ఆకాశంలోని చుక్కల్ని మీ మేడలోని మనుష్యుల్ని మేల్కొలుపు." అంది వసుధ, యశోద టైంకేసి బిక్కగా చూసింది.

అయినా యశోదకి బాగా నిద్ర రావటంలేదు. లోపలి గదిలోకి వెళ్ళిచూసింది. తల్లి బుజ్జీ గాఢంగా నిద్రపోతున్నారు. మళ్ళీ ఇవతలికి వచ్చి వీణ ముందు కూర్చుంది. ఒక్కసారి

శృతి సరిచేసి చూచుకొని, 'సరాసీ జానాభా' అని పల్లవి ఎత్తుకుంది. పక్కవాటాలోంచి సుమతి వచ్చింది నెమ్మదిగా.

'చూడు యశూ! ఆయనకి బాగా తలనొప్పి ఉష్ణం వచ్చింది. ఇప్పుడిప్పుడే నిద్రపట్టింది కాస్త కొంచెం నువ్వు తెల్లవారుఝామున సాధకం చేసుకోకూడదూ' అంది.

'మీ ఆయనకి ఉష్ణం లేనిదెప్పుడు సుమా! అంత సంగీతాన్ని భరాయించలేనివాళ్ళు చివరి వాటాలోకి మారకూడదా యేం?' కోపంగా అంది యశోద.

సుమతికి కూడా కోపం వేసుక వచ్చింది.

'సుశిక్షితమైన శ్రావ్య సంగీతమైతే, కర్ణవేద కలిగించదు. అంతేకాని, గండుపిల్లి అరిచినట్లు పాడుతూ, టుండ్రి టుండ్రిమంటూ, అషస్వరాలతో వీణ మీటుతూనే, ఏం తోస్తుంది! ఈ ఇల్లు నీ స్వంతమల్లే మాట్లాడుతావే! నువ్వెల్లా వచ్చావో అద్దెకి నేనూ అల్లానే వచ్చాను. నీవాటి అద్దె నేను ఇవ్వటంలేదా యేం! మూల వాటాలోకి మారిపోమ్మని నాకు సలహా ఇయ్యకపోతే నువ్వే మారకూడదు!' అంది సుమతి. సుమతి చాలా అందంగా వుంటుంది. వైగా నాగరీకంగా అలంకరించుకుంటుంది.

'నేను మూలవాటాలోకి మారాల్సిన అవసరం నాకేం? నేను మూలకిపోతే నువ్వు మేడమీదికి వచ్చేవాళ్ళకీ పోయే వాళ్ళకీ రిసెప్షనిస్ట్ గా వుండొచ్చు అనుకుంటున్నావా?' అంది యశోద.

‘మరే! ఏ టీచరుగానో? రిసెప్షనిస్టుగానో ఉద్యోగం చూసుకోవాలి ఇంక! వెక్కిరింతగా అంది సుమతి. యశోదకి అభిమానంతో కళ్ళునిండా యి ఈలోగా ‘సుమా!’ అంటూ సుమతి భర్త సుమతిని పిలవటంతో సుమతి తన వాటాలోకి వెళ్ళిపోయింది. యశోదకి యింక పాడుకోబుద్ధి కాలా, తనకి సంగీతం రాదు. పాడితే గండుపిల్లి అరిచినట్లుంటుంది పోనీ వాయిద్యం సాధకం చేసుకుందామంటే తీరిక వుండి చావటం లేదు. గొంతు బాగా వుండకపోవటం తన నేరమా! ఇన్ని రకాల మందులు కనిపెట్టున్నారు. గొంతులు సన్నగా కోకిలలా పలికేట్లు చేయగల మందు ఎందుకని కనిపెట్టలేక పోతున్నారు! తను సంగీతం నేర్చుకోవటం ఎవ్వరికీ ఇష్టం లేదు. తల్లికి, తండ్రికి కూడా ఇష్టంలేదు. ‘నీకు రాదులేవే’ అనేసేవారు. తను ఎంత గోల చెయ్యగా చెయ్యగా వీణ నేర్చుకుందుకు వీణ కొనిచ్చారు. అందరికీ తన సంగీతం అంటే ఎంతోలోకువ అయిపోయింది.’ అనుకుంటూ వీణ దాచివేసి నిద్రపోయింది. మన్నాడు మళ్ళీ కాలేజీకి పోయేటప్పుడు, దేవరాజు గేట్లో నిలబడ్డాడు. పరిచయంగా చిన్న నవ్వు నవ్వింది యశోద.

‘ఇవ్వాలి బాగానీరసంగా కనపడుతున్నావే?’ అన్నాడు దేవరాజు. నిజంగానే యశోద ముఖం బాగా పీక్కుపోయింది.

‘ఏం లేదు!’ అంది.

‘కారణం నాకు తెలుసును!’

‘మీకా?’

‘ఏం, తెలియకూడదా!’ నెమ్మదిగా నవ్వాడు.

‘తెలియకూడదని కాదు కానీ...’

‘ఆ గీర్ణం అసందిగ్ధంగా వదిలిపెట్టావు.’

‘సర్లేండి. మీకు తెలిసిందేమిటో చెప్పండి!’

‘ఏమిటో ఆ జబరదస్తీ?’

‘జబరదస్తీ ఏం లేదు. మీరు చెప్తే ఆ జవాబు సరి అయినదో కాదో చెప్తాను.’

‘రాత్రి వసుధ అంత రాత్రిదాకా హాస్కు వేసిందా? ఆ పయిన నువ్వు చదువుకున్నావుకదా! మొత్తం అంతా రాత్రి ఏ పన్నెండో, ఒంటిగంటో అయి వుంటుంది నువ్వు పడుకునేసరికి’ అన్నాడు.

‘రాత్రి వసు మాట్లాడటం మానివేయగానే నేను పడు కున్నాను. నిద్రపట్టేసింది.’ అంది యశోద.

‘అబద్ధం చెప్తున్నావ్, నువ్వు వీణవాయించుకోలేదా?’ ఆశ్చర్యంగా అన్నాడు దేవరాజు.

‘లేను. ఇంక రాత్రిళ్ళు సాధకం చేసుకోను’ రుద్ధ కఠంతో అంది.

‘అదేం!’

‘రాత్రి మా ప్రక్కవాటా ఆమె పోట్లాడింది. నేను పాడితే వాళ్ళకి డిస్టర్బ్ అవుతున్నదట!’

‘ఎవరూ! ఆ రెండుజళ్ళు వేసుకుని కాలాభస్మా పెద్దుంది, ఆవిడేనా?’

‘అవును, మీ కెల్లా తెలుసు!’

‘నువ్వెల్లా తెలుసో, ఆవిడా అల్లానే తెలుసును! కాని సుమతికి సంగీతం అంటే చాలా ఇంటరెస్టేనే, ఎందుకు నీతో పోట్లాడిందో కానీ!’ ఆలోచనగా అన్నాడు.

‘వాళ్ళాయనకి ఇష్టం లేదుట!’

‘ఇష్టం లేమా! అది అంతకన్నా శుద్ధాబద్ధం. అతను పణ్ణుఖానంద సంగీతసభలో మెంబరు.’

‘అంటే వాళ్ళకి నా సంగీతం ఇష్టంలేదేమో!’ యశోద ముఖంకేసి చూశాడు దేవరాజు, నయాపైసలా వుంది ఆమె ముఖం.

‘డిస్పాయింట్ అయినావు బాగా, పోనీ, సాయం త్రాలు అలా బీచ్ కేసి ఎక్కడికన్నా పోయి సాధకం చేసుకో కూడదా?’

‘అవును. నా సంగీతాన్ని మానవులు భరాయించలేరు. అక్కడైతే ఆ సముద్ర ఘోషలో, నా సంగీతం కలిసిపోతుంది. ఎవ్వరికి ఇబ్బంది వుండదు.’

‘నువ్వేమన్నా అనుకో! కాని, మన భావనలన్నీ విని తనలో ఇముడ్చుకునే దేముడు ఆ సముద్రుడే మరి!’

‘అమ్మని కనుకోకవాలి,’ అంది. యశోద.

‘దేనికి’

‘అదే సాయంత్రాలు, అలా ఎక్కడికన్నా నిర్జన ప్రదేశాలకి వెళ్ళి, చదువుకుందుకు. పాడుకొందుకు?’

అనుజ్ఞ కోరటానికీ, కొద్ది రోజుల్లో పంతులమ్మ వవుతావు కదా!

‘అయితే మటుకు దేనికి అదే. నాకు ఏ పనీ అమ్మ అనుజ్ఞ కోరకుండా చేయడం అలవాటు లేదు
‘మంచి అమ్మాయివి!’

ఇద్దరూ ఎవరి గమ్యస్థానానికి వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు. యశోద తల్లితో తను రాత్రు సంతం సాధకంచేసుకోబోవడం సుమతి పోటాటకు రావడం చెప్పింది.

‘అవును. అర్ధరాత్రి అంతా నిద్రపోయేవేళ మొదలు పెట్టావు. సాయంకాలమే పాడుకో?’ అన్న దావిడ.

‘సాయంకాలం నిశ్శబ్దంగా వుండదమ్మా! డాబా అంతా వచ్చేవాళ్ళూ పోయేవాళ్ళతో సందడి సందడిగా వుంటుంది పాడుకోబుద్ధి కాదు.’

‘అయితే ఏం చేయాలంటావు? నూనేస్తావా?’

‘నూనేయటానికా అమ్మా, నెలకి పదిరూపాయలిచ్చి నేర్చుకుంటుంట!’

‘ఎవరు ప్రశ్నలు దేనికి? ఏం చేయాలనుందో చెప్పు!’
వసు ఇగటికి వెళ్ళి పాడుకుంటాను.’

‘అలాగేలే! దానికింత నాన్నటం దేనికి పిచ్చిపిల్లా!’
అంది యశోదతల్లి ధైర్యంగా బీచ్ కి వెళ్ళి పాడుకుంటానని చెప్పలేకపోయింది యశోద.

యశోద వీణ తెల్లవారుకట్ల సాధకం చేసుకొనేది పాఠం సాయంకాలాలు, బీచ్ కో మైదానానికో వెళ్ళి పాడు కొనేది. ఇంక రాత్రుళ్ళు పనేం వుంటుంటేను అప్పుడప్పుడూ 'వసు' పుకరించి, బా తా ఘానీ వేసేది. దేవరాజు మటుకు రోజూ ప్రొద్దుట రెగ్యులర్ గా యశోదని కలుసుకునే వాడు. ఇద్దరూ ఆమాటా ఈమాటా చెప్పుకుంటూ యశోద ట్రయినింగ్ కాలేజీవద్దకు వచ్చేసరికి విడిపోయేవారు. ఒకరోజు ఇద్దరూ కలిసి వెళ్తుంటే యశోద తండ్రి కనబడ్డారు. యశోద ఒక్కసారి తప్పుచేసినదానిలా ముడుచుకుపోయింది. యశోద తండ్రిమటుకు దేవరాజును చూస్తూనే సైకిలు దిగాడు. నవ్వు తూ 'ఎంతవరకూ వెల్తున్నాను' అన్నాడు.

'అలా బజారుదాకాపోతున్నాను' దేవరాజుచెప్పాడు. యశోద, తండ్రి దేవరాజూ కలిసి కొంత దూరం నడిచారు. యశోద గుండెలు దడదడ లాడేయ్. యశోదకి, తండ్రివద్ద ఆట్టే చనువులేదు. ఇంటికి వచ్చేసరికి ఏమన్నా అంటారేమో అని భయపడింది. కాని ఇంట్లో ఏమీ అనలేదు బహుశా తన తండ్రికి పూర్వ పరిచయం వున్నదేమో అని సమాధానం పడింది. తండ్రివున్న నాలుగురోజులూ దేవరాజు తనకోసం గేట్లో నిలబడ్డం మానేశారు 'నాన్నని చూస్తే ఈయనకి బిడియమల్లే వుంది' అనుకుంది యశోద తండ్రి నాలుగు రోజులుండి మళ్ళీ 'టూర్'కి వెళ్ళిపోయాడు. ఆరాత్రి మళ్ళీ చాలా కాలానికి తెలిఫోన్ మ్రోగింది. యశోద మామూలుగానే 'హల్లో వసూ!' అంది.

‘వసునుకాను!’ అవతలి ‘కంతం హసితస్వరంతో’ అన
గానే యశోద శరీరం అంతా విద్యుత్ప్రసారం అయినట్లు
ఝల్లుమంది.

‘ఎన్నాళ్ళకి’ అప్రయత్నంగా అనేసింది.

‘ఏమిటి ఎన్నాళ్ళకి!’ అన్నాడు అంబిరాజన్ చిలిపిగా.

‘చాలా రోజులకి పలకరించారు.’ సిగ్గుపడింది యశోద.

‘అయితే ఇన్ని రోజులుగా నన్ను తలుచుకుంటూనే
వున్నావన్న మాట!’

‘అంత ప్రతిరోజూ తలుచుకోలేదు కాని మీరెక్క-
డుంటున్నారో, మీరేం చేస్తున్నారో అడగలేదే అని
అనుకున్నాను’ అంది యశోద.

‘ఆ రోజు ఇంకా చాలాసేపు మాట్లాడుదా మను-
కున్నాను. ఇంతలోకే మీ నాన్నగా రొచ్చారని భయపడి
వెళ్ళిపోతివాయే? మళ్ళీ నాకు తీరిక చిక్కలేదు.’

‘నే నేం భయపడిపోలేదు. నిద్రవచ్చి పడుకున్నా-
నంతే! అయినా అంత తీరిక లేని పనేం వుంది మీకు?’

‘నే నొక నవల వ్రాస్తున్నాను.’

‘పూర్తి అయ్యిందా?’ అంది జిజ్ఞాసగా.

‘వో, ఇవ్వేళ్ళే అయ్యింది’ వుల్లాసంగా అన్నారు
అంబిరాజన్.

‘హెడ్డింగ్ ఏమిటి?’

‘కొస మెరుపు ఏం బాగుందా?’

'కథనిబట్టే బాగోగులు, అసలు కథ ఏమిటి?'

'కథ నేను చెప్పటంమొదలుపెట్టే నువ్వు నిద్రపోతావు
లేకపోతే మీ నాన్నారొస్తే పారిపోతావు'

"ఫరవాలేదు ఇవ్వాలి మా నాన్నారు రారు నాకు
నిదారాదు."

"మరి మీ ఫ్రెండ్ "వసుధ"ని పిలవొద్దని చెప్పు!

"ఆ సంగతి మీ కెలా తెలుసు?"

"నా కన్నీ తెలుసులేవోయ్!"

"మీకు దివ్యదృష్టివుంది కాబోలు"

"రచయితలకి దివ్యదృష్టి లేకపోతే ఎలా!"

"సర్లేండి కథ చెప్పండి."

"ఆవులింత లొస్తున్నాయే నీకు? పాపం!"

'లేదు. చెప్పండి!' అంది.

'ఒకమ్మాయి వుంటుంది.'

'చీ చీ! మామూలు అమ్మాయి కథేనా?' అంది
యశోద.

'అమ్మాయిలు లేకుండగా కథలెలా నడుస్తాయ్?'

'నడుస్తాయని కాదు కాని, ఇంత పెద్ద రచయితలై
వుండి మామూలు అమ్మాల గురించిన కథలు వ్రాస్తే ఎలా
అని!'

'రచయితలకి పెద్దా చిన్నా తేడా వుందా ఏమిటి?'

'లేదా మరి?' అంది యశోద.

‘అసలు అమ్మాయిలు లేకుండా ఏదన్నా నవల కాని, నాటకం కాని, కావ్యం కాని వుందా? మనం అతి పవిత్రంగా చదువుకుండా రామాయణం ఏమిటి? ఒక మనసీయని స్త్రీ కోసం, ఒక రాజాధిరాజు పడ్డ బాధ! భారతంలో యుద్ధ రంగాలు ఎక్కువగావున్నా, స్త్రీల కథ కూడా అంతర్యాపినిగా సాగిపోయింది. అంబ నిష్పల ప్రేమ, ద్రౌపదిమీద కీచకుడి మోహమూ, కన్యగా కుంతీదేవి మాతృత్వమూ, ఇవన్నీ అమ్మాయిల కథలు కావా ఏమిటి? ఆ అమ్మాయిల కథలు లేకుండాగా, దాయాదుల యుద్ధమూ, గీతోపదేశమూ, వర్ణిస్తే ఆ భారతం ఎవరు చదువుతారు?’

‘ఏం? సంస్కృతంలో ముద్రారాక్షసం లేదా?’

‘వుంది కాని, ఆ నాటకం అభిజ్ఞాన శాకుంతలం, అంత పాప్యులర్ అయిందా! ఈ ప్రపంచంలో స్త్రీలు పురుషులూ వున్నారు. కలిసి జీవించుకున్నారు. అట్లాంటప్పుడు, స్త్రీలు లేకుండా, పురుషులు లేకుండా వ్రాయాలంటం ఏం బాగుందీ! స్త్రీ పాత్రలు లేనివి స్త్రీలు చదువరు. పురుషపాత్రలు లేనివి పురుషులు చదవరు అధికజనామోదం పొందాలంటే ఉభయ వర్గ ప్రీతి కారంగా వుండాలి రచన!’

‘బాగుంది మీ వాదన. అసలు కదలోకి రాండి!’

‘ఇంతకీ నా వాదనెల్లా వుందీ!’

కథ చెప్పమంటూంటే వాదన మీది అభిప్రాయము అడుగుతారు దేనికి?’

‘స్లర్లే! ఒక అమ్మాయింటుంది. కొద్దిగా చిన్న వుద్యోగానికి సరిపోయేలా చదువుకుంది. ఇటు పూర్వకాలం అమ్మాయి

కాదు. అల్లా అని నాగరీకం అమ్మాయి కాదు. పరిస్థితుల్ని బట్టి ఆ అమ్మాయి చనువుకి తగ్గ వుద్యోగం చేసుకుంటోంది. ఆ డబ్బు యింట్లో తల్లికి తండ్రికి ఇస్తూంటుంది ఆ అమ్మాయికి పెళ్ళి చేయాలన్న వుద్దేశ్యమే తల్లిదండ్రులకి కలగదు. తనంత తనుగా ప్రపంచంలోకి చొరబడి, తనకి నచ్చినవాణ్ణి వలచి, వలపించుకునే తెలివితేటలు ఆ అమ్మాయికి వుండవు. ఇంక తల్లిదండ్రులు వాళ్ళనుటుకు వాళ్ళు పెళ్ళి ప్రయత్నాలు చేయరు. అల్లా అని ఈ అమ్మాయిని తేలిగ్గా వదలిపెట్టలేరు. కాస్త ఆఫీసునించి ఇంటికి ఆలస్యంగా వస్తే 'ఎక్కడికి వెళ్ళావు? ఎవరితో మాట్లాడావు?' అని బక్ష ప్రశ్నలు వేస్తారు. వుద్యోగసురాలు కదా అని సరదాగా నలుగురితో మాట్లాడటం కాని, షికార్లు తిరగటం కాని చేయకూడదు. ఇల్లా రోజులు యాంత్రికంగా గడుస్తోంటే ఆ అమ్మాయికి జీవితంపట్ల విసుగు పుడుతుంది. ఒక రోజు కావాలనే స్నేహితురాలితో కలిసి సెకండు షో సినిమాకు వెళ్ళి రాత్రి రెండుగంటలు దాటిం తర్వాత ఇంటికి వస్తుంది. తండ్రికి కోపం వస్తుంది.

'ఎక్కడించీ అర్ధరాత్రి రాక!' అంటాడు.

'సినిమాకు వెళ్ళాను' మునుపట్లా నిక్కగా కాక ధైర్యంగా అంటుంది ఆ అమ్మాయి.

'ఎవరితో వెళ్ళావు!' ఇంకో ప్రశ్న వేస్తాడు తండ్రి.

'స్నేహితులతో!'

'ఎవరా స్నేహితులు! ఆడా! మగా!' తండ్రి తీవ్ర ధోరణికి ఆ అమ్మాయికి కోపం ఎక్కువైంది.

‘మగాళ్ళతో నేను షికార్లు వెళ్ళగలితే, మీ కోప తాపాలకు గురికావల్సిన అవసరం వుండకపోను’ అంటుంది.

‘ఇంత తెగించావనుకోలేదు’ తల్లి తండ్రికి వంత పాడుతుంది.

‘తెగించకుండగా వుండాలంటే నీ కాలంలోలాగే నాకూ పదేళ్ళ పిల్లప్పుడే, ఎవడో దానయ్యచేత ముడెట్టించ లేక పోయారా! నన్ను ఇటూఅటూ కాకుండగా త్రిశంకు స్వర్గంలోలా పెంచడంఎందుకూ! అప్పుడు పెద్ద, రిఫార్మిస్టులా చదువులు చెప్పించి వుద్యోగాలు చేయించడం మొదలు పెట్టారు. మళ్ళీ వుద్యోగాల్లో చేరింది మొదలు, మనఅమ్మాయి మగాళ్ళతో మాట్లాడుతోందేమో ఏదన్నా పాడయిపోతుందేమో, అని భయపడుతూ బాధపడుతూ మమ్మల్ని భయ పెట్టారు. అవ్వకావాలి బువ్వకావాలి. అంటే ఎల్లా కుదురు తుందేం’ అంటూ ఒక పెద్ద స్వీచ్ ఇస్తుంది. దానితో ఆ పిల్ల తల్లి దండ్రులు దీర్ఘాలోచనల్లో పరుడ్డా. వాళ్ళకి, ‘కొసమెరుపువల్ల’ ఒక ఆలోచన వస్తుంది. మనం పిల్లల్ని ఏదారిలో నడవాలనుకుంటామో, ఆదారి కనుగుణ్యంగానే వాళ్ళని పెంచాలి, సగం పురాతన భావాలతోను, సగం ఆధునిక భావాలతోనూ, కలగాపులగం చేసి, పెంచి వాళ్ళ పసిమనస్సుల్ని కలత బారనీయకూడదు. డెస్పరేట్ మూడ్ లోకి వచ్చిన యవ్వన మనస్సులతో వాళ్ళకి కావాల్సిన దేమిటో వాళ్ళకే తెలీవి, అయోమయ స్థితిలో పడి లేనిపోని అనర్థాలు కొని తెచ్చుకుంటారు.

'ఇదేగా నవలంతా' అంది యశోద.

'ఇదేనా అంటే అంతా ఇదే కాదనుకో? కాని ముఖ్య భూమికని చెప్పాను.'

'చివ్విరికి ఆ అమ్మాయేమి అవుతుంది?'

'ఏమీ అవ్వదు!'

'ఏమీ అవ్వకుండా నవల ఎల్లా పూర్తి అవుతుంది!'

'అల్లానే పూర్తిచేశాను. ఆ అమ్మాయి తల్లిదండ్రుల నీకలో, ఆడుతూ పాడుతూ వుద్యోగం చేసుకుంటూ వుంటుంది.'

'కొసమెరుపంటే ఇదేనా?'

'ఇదికాక? మన ఆలోచనలు, మెగుపుల్లాంటివి. ఒక్కో మెరుపు మెరిసినప్పుడల్లా చీకట్లోవున్న రాళ్ళూ రప్పలూ బాటలోవున్న ఎగుడూ, దిగుడూలూ, కన్నడతాయి. అల్లానే ఒక్కో ఆలోచన మెరిసినప్పుడల్లా వాళ్ళు చేస్తూన్న, చేయ బోతూన్న అవకతవకలు మనస్సుకి తట్టుతాయి వాటిని అనుసరించి, నడుచుకుంటూంటేనే జీవనపథము నిష్కంటకంగా, నిరామయంగా సాగుతుంది.'

'నా కల్లా నచ్చలేదు. ఇంకా ఏదో వ్రాయాలింది. అది అసందిగ్ధంగా వదిలిలేశారనిపిస్తోంది.'

'అయితే ఏం చేయమంటావో చెప్పు?'

'ఆ అమ్మాయికి, ఒక అబ్బాయితో పరిచయం అయి నట్లు, ఆ అబ్బాయిని ఈ అమ్మాయి ప్రేమించినట్లు, వాళ్ళ పరిచయ పూర్వక ప్రణయాన్ని ఆ అమ్మాయి తల్లిదండ్రులు

ఆమోదించినట్లు వ్రాయాలి వ్రాస్తే ఆ నవలకి నిండుతనం వస్తుంది,'

అంబిరాజ్ తనలో తను నవ్వుకున్నాడు. మేఘం అంతా మెరవదు. మేఘం కొస మాత్రమే మెరుస్తుంది ఆ మెరుపులో మేఘం నిజరూపం కనపడుతుంది. 'యశూ!' అపేక్షగా పిలిచాడు.

'ఏమిటి?'

'రేపాకసారి బీచ్ వెంపురా, నేను ఈ నవలని నువ్వు చెప్పినట్లే ముగిస్తాను సరేనా!' అన్నాడు.

యశోదకి కాస్సేపు ఏదోలా అనిపించింది. విశ్వవిఖ్యాత రచయిత ఒక అనుభవంలేని చిన్నపిల్ల సలహామేరకు తన నవలని దిద్దుకోవటమా?

'ఏమిటి ఆలోచిస్తున్నావ్?'

'ఆలోచిస్తున్నానా?' తనకే తెలియనట్లు అంది

'మరి మాట్లాడవేం! రేపాకసారి తప్పక రా! వస్తావ్ కదూ!'

'అల్లాగే! కథని నేను చెప్పినట్లు ముగిస్తారా! నిజంగా!'

'అంతా చెప్తానుగా! తప్పకుండా రా, గుడ్ నైట్,'

'క్లిక్' మన్న చప్పుడు వినిపించింది యశోదకి, యశోద మనస్సు గాలిలో తేలిపోసాగింది. తన కేదో మహాదృష్టం పట్టచున్నట్లు భావనరాగా, శరీరం అంతా పులకరించిపోయింది. మర్నాడు స్కూలుకి సెలవు పెట్టేసింది. తల్లిఅడిగితే తలనొప్పిగా వుందని చెప్పింది. సాయంకాలం నాలుగింటికే స్నానం చేసేసి, తల్లితో 'వసుధ' ఇంటికి వెళ్తానని చెప్పి బీచ్ కి వెళ్ళి కూర్చుంది. ఏగిరేక

ఇసుక కణాల్ని చూస్తుంటే అంబిరాజన్ ఎల్లావుంటాడో అనే ఆలోచన వచ్చింది. అతను ఎల్లావుంటే తనకేం? ఆ ఆలోచనకి నవ్వుకూడా వచ్చింది యశోదకి.

‘హాల్లో యశూ!’ వెనక్కి తిరిగింది యశోద, వసుధ, దేవరాజూ నవ్వుతూవచ్చి పక్కన కూర్చున్నారు.

‘నాతో మాటమాత్రమయినా చెప్పకుండాగా వచ్చే శావేం!’ నిష్ఠూరంగా అంది వసుధ.

‘ఎవ్వరికోసమో ఎదురుచూస్తోంది!’ అన్నాడు దేవరాజు. యశోదముఖం అరుణిమని పులుముకుంది.

‘సెర్టన్లీ! ఆ మా ఖమే చెప్తూంది’ అంది వసుధవుడికిస్తూ యశోద మనస్సులో ఎక్కడో మూల ‘అంతా చెప్తా నుగా! తప్పకుండా రా!’ అన్న సుప్తగొంతు వినపడుతోంది.

‘మానం అర్థాంగీకారంఅన్నారు’ దేవరాజు.

మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు వ్యాఖ్యానం చేసుకోండి’ అంది యశోద నంజుపడింది. బీచ్ లో వున్నవాళ్ళు ఒక్కొక్కళ్ళే వెళ్ళిపోతున్నారు. వసుధా, దేవరాజూ ఆమాటా ఈమాటా చెప్తోన్నా యశోద అన్యమనస్కంగా వుండిపోయింది. ‘ఏం మనిషి! తన్ని ఆటలు పట్టించటానికి రమ్మనలేదు కదా!’ అనుకుంది. ఇంక బాగా చీకటి పడుతుందనగా ‘వసుధ’ లేచి ‘నేను పోతానే!’ అంది. దేవరాజు మటుకు కదలలేదు. ‘నేనూ వస్తానుండు.’ యశోదకూడా లేవబోయింది. ‘అంబిరాజన్’ మీద బాగా కోపం కలిగింది : యశోదకి ‘ఎందుకు పనిపట్టు కుని తన్ని వంచించాలి! అని.

‘మీరిద్దరూ ఒకచోటికే పోవాల్సింది కదా. నాతో ఎందుకు?’ అంది వసుధ.

‘అన్ని అల్లాంటి మటలే?’ అంది యశోద.

మాటలకేముంది? మనిద్దరం కలిసి వెళ్ళొచ్చులే కూర్చో’ అన్నాడు దేవరాజు. వసుధ వెళ్ళిపోయింది

‘నీ కివ్వాలే మనస్సు కుదురుగా లేదుకదా?’ అన్నాడు.

‘ఏం ఖర్మ మనస్సు కుదురులేక పోవటానికి?’ ఎదురు ప్రశ్న వేసింది. యశోద నిజానికి ఆమె హృదయం బాగా దెబ్బతిన్నది

‘నాకు తెలుసులేవోయ్! అంబిరాజన్ వస్తానని రాలేదు కదా?’

దిగ్భ్రమగా చూసింది దేవరాజు వెంపు

‘ఎలా తెలిసిందనా అడుగుతున్నావ్! నువ్వు చెప్పిన ‘ఎండింగ్’ అతనికి నచ్చలేదుట! అలా వ్రాయలేనప్పుడు నిన్ను కలుసుకునే ప్రయోజనమేమిటి? అందుకని సాయంత్రం ‘జన తా’లో హైదాబాదు వెళ్ళిపోయాడు. ఈ సంగతి నన్ను నీతో చెప్పమన్నాడు’ యశోద కేసిచూస్తూ అన్నాడు. దేవరాజు.

‘మీరు బాగా తెలుసున్నారా ఆయన్ని?’ పసితనంగా అడిగింది యశోద.

‘ఆహా! బాగా తెలుసును’ అన్నాడు.

యశోద కళ్ళమ్మట నీళ్ళుకారాయి. ఎందుకో ఆమెకే తెలియాలా! తను చెప్పిన ‘ఎండింగ్’ నచ్చనందుకా? అతన్ని చూడలేక పోయినందుకా! రెండూ కూడానా!

‘అదేం - ఎందుకూ? గాభరాగా అడిగాడు దేవరాజు.

‘పోనీ కథ నేను చెప్పినట్లు ముగించకపోతేమానే! ఒక్కసారి కనబడకూడదా ఏం!’ రుద్దకంతంతో అంది యశోద.

‘అతను’ కనపడితే ఏం చేస్తావో అదే నాతో చెప్పకూడదా!’ అన్నాడు.

‘ఏం చేస్తాను! నేను చెప్పాల్సన్నది ఏమీలేదు.’ నిర్లిప్తంగా అంది.

‘పోనీ! నాదగ్గర ఎప్పుడూ దాపరికమేనా!’ అపేక్షగా అన్నాడు దేవరాజు.

‘దాపరికం ఏంలేదు. నిజంగా నేను చెప్పాల్సన్నది ఏమీలేదు. ఆ మనిషి తీరువే అంత! కనపడనప్పుడు ఏం మాట్లాడా అనుకుంటానో, అదే తను తీరా పలకరించేటప్పటికి మర్చిపోతాను. ఏవో ధోరణిగా సాగిపోతుంది సంభాషణ. అంతంటూ తేలకుండా!’ అంది తనలో తను అనుకున్నట్లు.

‘అదే నిష్కల్మషమైన అప్యాయతకి చిహ్నము. ఒకరి నించి ఇంకొకరు ఏమీ కోరుకోకుండా స్నేహితంగా వుంటుంటే చాలా అదృష్టం యశూ!’

యశోద ఇంటికి వెళ్ళటానికి లేచింది. దేవరాజు కూడా లేచాడు. ఆరాత్రి యశోద అలసిపోయినట్లు నిద్రపోయింది. మర్నాడు తెల్లవారుఝామునే లేచి సంగీతం పుస్తకం ముందు వేసుక కూర్చోబోతుంటే తెలిఫోను ‘ట్రింగ్ మంటూ మ్రోగింది. ఒక్క అంగలో ఫోనుదగ్గరికి వెళ్ళింది యశోద.

‘హల్లో యశూ!’

వసుధ గొంతువిని ఆశ్చర్యపోయింది యశోద. ఏమంటే వసుధ ఎప్పుడూ ప్రొద్దుట ఎనిమిదయితే కాని లేవదు.

‘ఏమే అప్పుడే లేచావ్!’ అంది యశోద.

‘దేవరాజు వెళ్ళిపోయాడు తెలుసా!’ అంది వసుధ.

‘అదా ముఖ్యవార్త! వెళ్ళితే వెళ్ళనీ!’ అంది యశోద.

‘అదికాదే! అతని నవలకి నువ్వు చెప్పిన ‘ఎండింగ్’ ఇచ్చానని చెప్పమన్నాడు.’

‘నేనేం చెప్పలేదే?’ అంది. విస్మయతంగా యశోద.

‘అదే! ‘కొసమెరుపు’ నవలకి చెప్పలా?’

‘అయితే ఆ నవల వ్రాసేది అంబిరాజన్ కాదా?’

‘ఆయనే! వారే వీరు.’

యశోదకి ఒక్కసారి ప్రాథత్వం వచ్చేసింది.

‘నాతో చెప్పలేదేం!’

అంబిరాజన్, మా పెదనాన్నగారి అబ్బాయేనే! మీ ప్రక్కవాటాలోవుండే ‘సుమతి’కి అన్నయ్య అవుతాడు కూడా?’

‘అదేలే! నాదగ్గర ఎందుకని దాచావు?’ కోపంగా అంది.

‘అదే చెప్తాను విను. ‘స్టీవ్ క్రెక్’ అని ఒక కథా రచయిత ఉండేవారట! ఆయన కథల్లో రియలిజం సృష్టించటంకోసం. ఆ అవస్థల్ని అనుభవించి, మరీ వ్రాసేవారట! ‘ది ఓపెన్ బోట్’ కథని సృష్టించబోయే ముందు, పదిఅడుగులున్న డింగీలో సముద్రం నీటిమీద ముప్పైగంటలు అల్లలాడిపోతూ గడిపి తీరానికి చేరుకున్నారు. అల్లానే ఐడియలిస్ట్

అయిన మా అన్నయ్య 'కొసమెరుపు' నవల వ్రాయటానికి ఒక విరిసీవిరియనికుసుమంలాంటి కన్నెహృదయాన్ని, అవగతం చేసుకుందుకు నాసహాయం కోరాడు. నేను నీగురించిచెప్పాను. మా అన్నయ్యకి నువ్వు బాగా నచ్చావు. మీ ఇంటి క్రింది వాటాలో అద్దెకి వున్నాడు నిన్ను గమనించటానికి. కాని ఇంకో చిక్కు తెచ్చిపెట్టావు నువ్వు!

'నేనా! ఏం చేశాను?' అనూయకంగా అడిగింది యశోద.

'ఏం చేశావో, నీకు జ్ఞాపకంలేదా!'

'నిజం నాకు జ్ఞాపకం రావటంలేదు.' అంది యశోద. వసుధ గలగలా నవ్వింది.

చెప్పమంటుంటే 'ఆ నవ్వేమిటి?' చిరాకుగా అంది యశోద.

'అంత తొందరెందుకు? చెప్పదలచుకున్నవాళ్లు చెప్పితే మధురంగా వుంటుంది. ఇంతకీ మా అన్నయ్య ఒక నెలరోజుల్లో తిరిగి వస్తాడట. నవల ఎండింగ్ అంతరస స్ఫోరకంగా దిద్ది నందుకు నీకు మెసీమెసీ థాంక్స్ చెప్పమన్నాడు. నువ్వు నాతో మాటమాత్రం చెప్పకుండగా ఇంత దొంగపని చేస్తావనుకోలేదే యశూ!' వ్రుడికిస్తూ అంది వసుధ.

'ఛీ! ఛీ! అటే మాట్లాడకు'

ఫోను పెటేసి, పక్కమీద జారబడి తనలోతను నవ్వు కుంది యశోద.

*

*

*